

гр.Перник, 19 април, 2012 г.

Административен съд – Перник, касационен състав, в публично заседание на двадесет и осми март две хиляди и дванадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Стефан Станчев

ЧЛЕНОВЕ: Емилия Иванова

Слава Георгиева

при секретаря Е.В. и в присъствието на прокурор Стефанова, като разгледа докладваното от съдия Станчев к.н.а.х. дело № 113/2012 г. по описа на съда, за да се произнесе взе предвид следното:

С определение от 17.I.2012 г., постановено по нах дело № 5/2012 г. по описа на Районен съд Трън, съдията докладчик е прекратил производството по делото, като е приел, че е бил сезиран с недопустима жалба, тъй като наложеното административно наказание е в необжалваем размер. Посочил е като правно основание на съдебния акт разпоредбата на чл. 239, ал. 4 от ЗУТ Недоволен от постановеното определение е останал частния касатор ЕТ***, гр. С.***, който в законния срок оспорва прекратителното определение на районния съд с оплакване, за неправилно приложение на материалния закон. Иска се отмяна на определението, предмет на касационна проверка и връщане на делото да разглеждане по същество. Аргументира се с постановено от КС РБ решение по к.д. № 1/12.

Ответникът по частната жалба, кмет на община Трън като АНО, чрез процесуален представител поддържа становище, че частната жалба е неоснователна, приложимостта на тълкуването дадено от КС е във връзка с текстове от друг, различен от ЗУТ нормативен акт. По тази причина според представляващия ответника по жалбата е недопустимо да се прилага по аналогия тълкуването на КС.

Представителят на окръжна прокуратура предлага да се отмени обжалваното определение и делото да се върне за произнасяне от въззивния съд по повод жалбата на ЕТ *** против издаденото срещу него НП от кмет на община Трън.

Касационен състав при Административен съд Перник, като обсъди доводите на страните и приложените по делото доказателства, прие следното.

Частната жалба е подадена в срок от страна, засегната, както от НП така и от определението на районен съд.

Разгледана по същество е основателна и се налага отмяната на определението, с което е било прекратено производството по жалбата на частния касатор.

Срещу ЕТ *** е издаденото наказателно постановление от кмет на община Трън за това, че не е изпълнена заповед за премахване на строеж, собственост на търговеца, за който е установено, че е самосрутваща се сграда и е опасна за здравето на гражданите. На основание чл. 232, ал. 5, т. 1 от ЗУТ е наложена

имуществена санкция в размер на 5000 лева. Във връзка с подадената срещу това наказателно постановление въззивна жалба, районен съд е приел, че обжалването е недопустимо, тъй като според разпоредбата на чл. 239, ал. 4 от ЗУТ глоби и имуществени санкции до 5000 лева са необжалваеми.

Извода на районен съд не се споделя от касационния състав.

Съдебният контрол за законност върху актовете и действията на администрацията, който установява чл. 120, ал. 1 от Конституцията, е присъща на правовата държава характеристика, от една страна, и конкретен израз на принципа за разделението на властите и подчинението на изпълнителната и съдебната власт на закона, от друга. При осъществяването на държавната власт съдилищата упражняват контрол за законност върху актовете и действията на административните органи и по този начин гарантират върховенството на закона (чл. 4, ал. 1 от Конституцията) и защитават правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата (чл. 117, ал. 1 от Конституцията). Само в правовата държава съществува действащо административно правораздаване в качеството му на един от основните фактори, които гарантират баланса и контрола между властите в държавното управление и върховенството на закона. Съдебният контрол за законност като същностен на правовата държава и на принципа за разделение на властите елемент предпоставя като своя закономерна последица изискването достъпът до правораздаване винаги да бъде открит. Конституцията е възложила осъществяването на правораздаване на съдилищата, като е определила, че те защитават правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата (чл. 117, ал. 1). Следователно достъпът до съд едновременно като възможност и необходимост е жизненоважно условие за нормалното функциониране на правовата държава и на разделението на властите. От гледна точка на съдържанието си изискването за достъп до съд засяга широк кръг въпроси, като специално в областта на административно наказателното правораздаване на преден план стои съдебното обжалване на актовете и действията на администрацията. По мнение на настоящия съдебен състав явен недъг в законодателството е в различни нормативни актове да се определя различен праг на необжалваемост на имуществените санкции или глоби. По този начин се приравняват теглените от гражданите последствия, респ. наказванията от АНО страни, с несъпоставими санкции от 10 лева до 5 и повече хиляди лева, според това за какво нарушение се санкционира субекта на такова правоотношение. С налагането на подобни необжалваеми санкции, за което няма и единна мотивировка на законодателния орган се нарушава конституционен принцип по чл. 120 от КРБ. Дали може да се прилага по аналогия тълкуването на КС за необжалваемостта на санкции по ЗДвП, не следва да се превръща в решаващ мотив за всеки акт, но след като е налице воля на Конституционен съд в тази посока, настоящия съдебен състав не намира пречка да приеме, че противоконституционността на разпоредба от ЗДвП за санкции до 50 лева, следва да се отчете и приложи за санкции стократно надвишаващи тази по чл. 189, ал.13 от ЗДвП.

Съществено се нарушават и наложени с Европейското общностно право норми, гарантиращи справедлив процес на страните.

Обжалваното определение е неправилно, доколкото същото противоречи на чл. 6, т. 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на

Съвета на Европа (ЕКЗПЧОС), доп. с Протокол № 2 от 6.05.1963г., изм. с Протокол № 3 от 6.05.1963г., Протокол № 5 от 20.01.1966г., Протокол № 8 от 19.03.1985г., ратифицирана със закон, приет от НС на 31 юли 1992г. - ДВ, бр. 66 от 14.08.1992г., обн., ДВ, бр. 80 от 2.10.1992г., в сила от 7.09.1992г., изм. и доп., с Протокол № 11 от 11.05.1994г. Протокол № 11 от 11.05.1994г., изм. и доп., бр. 38 от 21.05.2010г. Съгласно чл. 6, т. 1 от ЕКЗПЧОС, всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона.

В практиката си Европейският съд по правата на човека/ЕСПЧ/ определя едно нарушение като "наказателно", по смисъла на Конвенцията, след като прецени дали нормата, която го дефинира, спада към наказателното право в правната система на договарящата държава и след като оцени "самата същност на нарушението" и тежестта на наказанието, което може да бъде наложено. В настоящия случай, макар и разглежданото нарушение и следваната процедура да попадат в сферата на административното право, е безспорно, че тя е наказателна по своето естество. Това рефлектира и върху използваната терминология-съгласно националното ни право става дума за административно нарушение и административно-наказателно производство, за което се следва санкция в съществен размер. Административно-наказателната отговорност по националното право на РБългария е вид юридическа отговорност за правонарушения, която се осъществява въз основа на властнически актове - АУАН и съставените въз основа на тях наказателни постановления /арг. чл. 53, ал.1 от ЗАНН /. Последните се издават от изпълнително-разпоредителни /административни/ органи, които в рамките на компетентността си, установяват факта на нарушението и налагат предвидените в закона санкции. В качеството си на властнически акт, издаван от органите на администрацията, АУАН и НП пораждат за адресата си определени наказателноправни последици, а дейността по издаването им, по своето предметно съдържание е юрисдикционна /правораздавателна/ дейност, с която по повод съставен АУАН и при следване на опростено състезателно производство се решава със сила на присъдено нещо наказателно правен спор /извършено ли е административно нарушение, от кого, при какви обстоятелства и форма на вината за физическите лица-нарушители/, като се налага санкция- административно наказание или имуществена санкция. Ето защо настоящият касационен състав намира, че нарушението, в което е бил обвинен жалбоподателя с процесното наказателно постановление, е "наказателно" по смисъла на Конвенцията и за него чл. 6, т. 1 от ЕКЗПЧОС е приложим.

На следващо място, съдът намира, че ЕКЗПЧОС и Протоколите към нея, особено по отношение на чл. 6 - правото на справедлив съдебен процес, е приложима и по отношение на правни субекти от вида на касатора по настоящето дело. ЕСПЧ тълкува широко правото на обжалване и субектите, носители на същото, като в постоянната си практика приема за допустими жалби на юридически лица с претенция за нарушение на чл. 6, т. 1 от ЕКЗПЧОС.

На последно място, нормата на чл. 6, т. 1 от ЕКЗПЧОС е конституционно прогласена за приоритетно вътрешно право в чл. 5, ал. 4 от Конституцията на РБ

чл. 5, ал. 4 от Конституцията на РБългария и същата следвало да бъде приложена директно от въззивния съд, тъй като непосредственото действие на същата е гарантирано от чл. 5, ал. 2 от Конституцията. Като се е позовал на национална правна норма на чл. 239, ал. 4 от ЗУТ, противоречаща на чл. 6, т. 1 от ЕКЗПЧОС и не е зачел примата и директното приложение на последната, Въззивния съд е постановил неправилно определение, което като такива следва се отмени и делото се върне на същия състав за продължаване на съдопроизводствените действия по него като се разгледа по същество спора за законосъобразността на процесното наказателно постановление.

Изложеното налага отмяната на обжалваното определение, с което е прекратено съдебното производство пред РС Трън и делото да се върне на същия съдебен състав за продължаване съдопроизводствените действия и длъжимо произнасяне по съществото на жалбата.

На основание изложеното, Административен съд Перник

ОПРЕДЕЛИ

ОТМЕНЯ определение от 17.I.2012 г., постановено по нах дело № 5/2012 г. по описа на Районен съд Трън, с което е прекратено производството по делото.

ВРЪЩА нах дело № 5/2012 по описа на районен съд Трън на същия съдебен състав за произнасяне по жалбата на ЕТ***.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател:/п/

Членове: 1./п/

2./п/